

ഞാൻ ഓതിക്കേൾപ്പിച്ച സൂക്തത്തിൽ അല്ലാഹു ഇക്കാര്യം വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ആയത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ഈ ത്യാഗത്തിന്റെ തത്വശാസ്ത്രവും ഉദ്ദേശ്യവും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത് മസീഹ് മൗഊദ്^(അ) പറയുന്നു: അല്ലാഹു ഇസ്ലാമിക ശരീ അത്തിൽ അവശ്യമായ പല കൽപ്പനകൾക്കും മാതൃകകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ മനുഷ്യനോട് കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്, അവൻ തന്റെ എല്ലാ ശക്തികളോടും എല്ലാ അസ്തിത്വത്തോടും കൂടി അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ ത്യാഗം ചെയ്യുക എന്നാണ്. അതിനാൽ, ബാഹ്യമായ ത്യാഗങ്ങൾ ഈ അവസ്ഥയ്ക്ക് ഒരു മാതൃകയായി സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ യഥാർത്ഥ ലക്ഷ്യമായി അല്ലാഹു പറയുന്നത്, നിങ്ങളുടെ ത്യാഗങ്ങളുടെ മാംസമോ രക്തമോ ദൈവത്തിൽ എത്തുന്നില്ല, എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ ഭയഭക്തിയാണ് അവനിൽ എത്തിച്ചേരുന്നത് എന്നാണ്. അതായത്, നിങ്ങൾ അവന്റെ പാതയിൽ മരിക്കുംവിധം അവനെ ഭയപ്പെടുക, നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം കൈകൊണ്ട് ബലിയർപ്പിക്കുന്നത്പോലെ, നിങ്ങൾ ദൈവത്തിന്റെ മാർഗത്തിൽ ബലിയായിത്തീരുക. ഏതെങ്കിലും ഭക്തി ആ സ്ഥാനത്തേക്കാൾ കുറവാണെങ്കിൽ, അത് അപൂർണ്ണമാണ്.

അതിനാൽ ഈ ഭയഭക്തിയും ചിന്തയുമാണ് ത്യാഗം ചെയ്യുന്നവന്റെ ഭാഗത്ത് നിന്ന് ഉണ്ടാകേണ്ടത്. അല്ലാത്തപക്ഷം ബാഹ്യമായ ത്യാഗം ഒന്നു മല്ല. ഈദ് ബലികൾക്ക് അല്ലാഹു നമുക്ക് തൗഹീഖ് നൽകട്ടെ എന്ന് പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുക, അല്ലാഹു നമ്മിൽനിന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നതും തിരുനബി^(സ) നമ്മോട് ഉപദേശിച്ചതും തിരുനബി^(സ)ന്റെ വിശുദ്ധിയുടെയും ശിക്ഷണത്തിന്റെയും ഫലമായി, സ്വഹാബികൾ സ്വായത്തമാക്കി തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കിയതുമായ യഥാർത്ഥ തഖ്വ നമ്മുടെയുള്ളിൽ ഉണ്ടാക്കുമാറാകട്ടെ. അവരുടെ ത്യാഗങ്ങളിൽ ചെലവഴിച്ച അവരുടെ ഓരോ നിമിഷവും നമുക്ക് മാതൃകകളാണ്. പിന്നെ ഇക്കാലത്ത് ഹദ്റത് മസീഹ് മൗഊദ്^(അ) മുഖേന അത് പുനരുദ്ധരിക്കപ്പെട്ടു. ഭക്തിയുടെ പാത പിന്തുടരാൻ ആ മഹാത്മാവ് ആവർത്തിച്ച് ഉപദേശിക്കുകയുണ്ടായി.

ഒരു വ്യക്തിക്ക് പ്രവാചക തിരുമേനി^(സ)യുടെ മതത്തെ എപ്പോഴാണ് എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുക എന്നതിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത് അഖ്ദസ് മസീഹ് മൗഊദ്^(അ) ഒരിടത്ത് പറയുന്നു: ദൈവത്താൽ ശുദ്ധീകരിക്കപ്പെടാതെ ആർക്കും പരിശുദ്ധനാകാൻ കഴിയുകയില്ല.

വിനയവും നിസ്സഹായതയുംകൊണ്ട് അവന്റെ ആത്മാവ് ദൈവത്തിന്റെ വാതിൽക്കൽ വീഴുമ്പോൾ, ദൈവം അവന്റെ ദുഃഖ സ്വീകരിക്കുകയും അവൻ മുത്തവിയാകുകയും ആ സമയത്ത് അവന് തിരുനബി^(സ)യുടെ മതം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുകയും ചെയ്യും. അതില്ലാതെ അവൻ ദീൻ ദീൻ എന്നു പറഞ്ഞ് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും ആരാധിക്കുന്നതും മറ്റും പരമ്പരാഗത അനുകരണങ്ങളാലുള്ള ഔപചാരികമായ കാര്യങ്ങളും ചിന്തകളുമാണ്. വിനയവും നിസ്സഹായതയുംകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ സന്നിധിയിൽ ആത്മാവ് വീണതാണ് ഹദ്റത് ഇബ്രാഹീം^(അ)നും ഹദ്റത് ഇസ്മാഇൽ^(അ)നും ഹദ്റത് ഹജറ^(റ)യ്ക്കും സ്വീകാര്യതയുടെ പദവി നേടിക്കൊടുത്തത്, അവരുടെ സ്വീകാര്യമായ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലം നാം ഇപ്പോഴും അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആ സ്വീകാര്യമായ പ്രാർത്ഥനകളാണ് തന്റെ പരമ്പരയിൽ ഒരു മഹാനായ മനുഷ്യന്റെ ജനനത്തിന് കാരണമായത്, അവിടുന്നുമായി ബന്ധം പുലർത്തുകയും അവിടുത്തെ പിന്തുടരുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട്, ദൈവത്തെ പ്രാപിക്കുകയും പ്രാർത്ഥനകൾ സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. വാഗ്ദത്ത മസീഹിൽ നാം യഥാർത്ഥത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ദൗത്യം, തഖ്വയിൽ ചലിച്ചുകൊണ്ട് തിരുനബി^(സ)യുടെ മതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ഗ്രാഹ്യം വളർത്തിയെടുക്കുക എന്നതാണ്. തുടർന്ന് അല്ലാഹു നമ്മുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ എങ്ങനെയാണ് കേൾക്കുന്നത് എന്ന് കാണുന്നതാണ്.

ത്യാഗത്തിന്റെ തത്വശാസ്ത്രവും തഖ്വയുടെ യഥാർത്ഥ്യവും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത് മസീഹ് മൗഊദ്^(അ) ഒരിടത്ത് പറയുന്നു: പരിശുദ്ധരായവർ ആത്മാവിലും ആത്മീയതയിലും ദൈവത്തിലേക്ക് ഉയർത്തപ്പെടുന്നു; അല്ലാതെ അവരുടെ മാംസവും അസ്ഥികളും അല്ല ദൈവത്തിലേക്ക് പോകുന്നത്. അതിനാൽ വീണ്ടും ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുവാനാണ്. മനുഷ്യന്റെ ത്യാഗങ്ങളുടെ സ്വീകാര്യതയുടെ ഉറവിടമായി മാറുന്ന മൂലധനം സൽകർമ്മങ്ങൾ ആണ്. അല്ലാഹുവിന്റെയും അവന്റെ ദാസന്മാരുടേയും അവകാശങ്ങൾ നൽകപ്പെടുന്നവയാണ് യഥാർത്ഥ സൽകർമ്മങ്ങൾ.

ഇതിനെ കൂടുതൽ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത് മസീഹ് മൗഊദ്^(അ) പറയുന്നു: ഭക്തിയുടെ ഗ്രാഹ്യവും അതിന്റെ സാക്ഷാത്കാരവും പൂർണ്ണമായ അറിവിന്ശേഷം കണ്ടെത്തുന്നു എന്നതാണ് പൂരാതനകാലം മുതൽ പ്രകൃതിയുടെ നിയമം.

അതായത് ഭയത്തിന്റെയും സ്നേഹത്തിന്റെയും അഭിനന്ദനത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനം പരിപൂർണ്ണമായ അറിവാണ്. അതിനാൽ പരിപൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനം നൽകപ്പെടുന്നവന് പരിപൂർണ്ണമായ ഭയവും സ്നേഹവും നൽകപ്പെടുന്നു. പരിപൂർണ്ണമായ ഭയവും സ്നേഹവും നൽകപ്പെടുന്നവൻ അജ്ഞതയിൽനിന്ന് ഉണ്ടാകുന്ന എല്ലാ പാപങ്ങളിൽനിന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. അല്ലാഹു തന്ത്രലയെക്കുറിച്ചുള്ള ജ്ഞാനം (മൗഢിത്വം) ലഭിക്കുന്നവൻ എത്ര സൗഭാഗ്യവാനാണ്, ഈ അറിവ് ലഭിച്ചുവെന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ ഭയവും സ്നേഹവും ഹൃദയത്തിൽ ജനിച്ചുവെന്നും എങ്ങനെ അറിയാൻ സാധിക്കും.? എല്ലാ പാപങ്ങളിൽനിന്നും മനുഷ്യൻ രക്ഷപ്പെടുക എന്നതാണ് അത് അളക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡം. മാനുഷികമായ ആഗ്രഹങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് അവൻ എപ്പോഴെങ്കിലും ദുർബലനാകുകയാണെങ്കിൽ ഉടൻ പാപമോചനം തേടുകയും അല്ലാഹുവിലേക്ക് തിരിയുകയും വേണ്ടതാണ്. ഒരു വിശ്വാസി ഒരിക്കലും നിർഭയതയോടെ ഒരു പാപവും ചെയ്യുന്നില്ല. എന്നാൽ സർവ്വശക്തനായ അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹം എല്ലായ്പ്പോഴും അവന്റെമേൽ അതിജയിച്ചുനിൽക്കുന്നു. ഇതാണ് യഥാർത്ഥ വിശ്വാസം. ദൈവം എന്നെ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അവൻ എല്ലായ്പ്പോഴും ഉറച്ചു വിശ്വസിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന് എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ അവസ്ഥ നന്നായി അറിയാം, അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടപ്പെടാത്ത ഒരു പ്രവൃത്തിയും ഞാൻ ചെയ്യാൻ പാടില്ല. ഈ അവസ്ഥ നിലനിൽക്കുമ്പോൾ ആണ് ഒരു വിശ്വാസി പിന്തുടരേണ്ട യഥാർത്ഥ ഇസ്‌ലാം ആകുന്നത്. ഇതിന്റെ സ്വാധീനത്തിൽ ഒരു വ്യക്തി തന്റെ കഴുത്ത് അറുക്കാനും എല്ലാ ത്യാഗത്തിനും തയ്യാറാവുന്നതാണ് ഈ ഇസ്‌ലാമിന്റെ അവസ്ഥ. അതായത്, അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി കൈവരിക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം. ഓരോ വാക്കും പ്രവൃത്തിയും സർവ്വശക്തനായ ദൈവത്തെ പ്രസാദിപ്പിക്കാനാണ് ഉണ്ടാകേണ്ടത്. ഈ അവസ്ഥയായിരിക്കുമ്പോൾ, അത് യഥാർത്ഥ ഇസ്‌മാഇലി ത്യാഗത്തിന്റെ മാതൃകയാണ്. അതിനാൽ ഈ തികഞ്ഞ സ്നേഹത്തിന്റെ പാഠം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കാനാണ് ഈ പെരുനാൾ; വെറും മൃഗങ്ങളെ ബലികൊടുക്കുന്നതിനും അവയുടെ മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നതിനും അല്ല. ഇന്ന് ഈ അറിവിന്റെ അർത്ഥം നാം മനസ്സിലാക്കിയാൽ, പ്രാർത്ഥന സ്വീകാര്യതയുടെ മഹത്തായ അടയാളങ്ങളും വിജയത്തിന്റെ ദൃശ്യങ്ങളും നാം നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ കാണുന്നതാണ്.

ആത്മാർത്ഥമായ തഖ്വ വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനൊപ്പം, കഴിവുള്ളവർ ഈദുൽ അദ്ഹയിലെ ബാഹ്യമായ ബലിയും നടത്തേണ്ടതാണ്. ഈ ബലികളും സൂന്നത്താണ്. ഇബ്രാഹീമി സൂന്നത്ത് ഇസ്‌ലാം പ്രത്യേകമായി തുടരുന്നതാണ്, തിരുനബി^(സ) എപ്പോഴും ഈ ബലി നടത്തിയിട്ടുണ്ട്, ഉമ്മത്തിലെ പാവപ്പെട്ട ജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയും അവിടുന്ന് ഈ ബലി നടത്താറുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ, ഈ ബാഹ്യമായ ബലി ദൈവദാസരോടുള്ള അവകാശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉപാധി കൂടിയാണ്. ഇതിലൂടെയും ദൈവസ്നേഹം വർദ്ധിക്കുന്നു; കാരണം മനുഷ്യൻ ദൈവത്തിന്റെ സ്നേഹത്തിനായിട്ടാണ് ദൈവത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളെ സേവിക്കുന്നത്. ശരീരത്തിന്റെ ബാഹ്യ ചലനങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ആത്മാവിലും സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നു എന്നതാണ് ബാഹ്യമായ ത്യാഗത്തിലും ബാഹ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന യുക്തി.

ഈ ബലിക്കായി കഴിവുള്ളവർ ലക്ഷങ്ങൾ ചെലവഴിക്കുന്നിടത്ത്, പാവപ്പെട്ടവർക്ക് മറ്റ് ആവശ്യങ്ങൾക്കായിട്ടും എന്തെങ്കിലും നൽകുകയും അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. നമ്മുടെ ഉള്ളിൽ തഖ്വ ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അല്ലാഹു തന്ത്രലയുടെ ഇഷ്ടത്തിനനുസരിച്ച് നമ്മുടെ സാഹചര്യങ്ങളെ വാർത്തെടുക്കാനുള്ള കഴിവ് അല്ലാഹു തന്ത്രല നമുക്ക് നൽകട്ടെ. നാം അവനുവേണ്ടി ഉള്ളവരായിത്തീരട്ടെ, അല്ലാഹു ഉടൻ തന്നെ നമുക്ക് വേണ്ടി എതിരാളികളിൽനിന്ന് രക്ഷാമാർഗം സൃഷ്ടിക്കുകയും നമ്മുടെ ത്യാഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ. എന്തെങ്കിലും കാരണവശാൽ ത്യാഗം ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്തവർക്ക്, അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു പ്രതിഫലം നൽകട്ടെ. മുസ്‌ലിംകൾ പ്രവാചകൻ^(സ)യുടെ വാക്കുകൾ മനസ്സിലാക്കിയും അവിടുത്തെ ദാസത്വത്തിൽ വന്നും വാഗ്ദത്തമസീഹിലും മഹ്ദിയിലും വിശ്വസിക്കുന്നവരായിത്തീരാൻ അല്ലാഹു അവർക്ക് ജ്ഞാനവും വിവേകവും നൽകുമാറാകട്ടെ.

അല്ലാഹുവിനുവേണ്ടി മാത്രമായി തടവറയിൽ കഷ്ടപ്പാടുകൾ സഹിക്കുന്ന ബന്ദികളുടെ ത്യാഗങ്ങൾ അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുമാറാകട്ടെ. ഉടൻ തന്നെ അവരുടെ മോചനത്തിനുള്ള സാമഗ്രികൾ അവൻ ഉണ്ടാക്കുമാറാകട്ടെ. ശുഹദാക്കളുടെ കുടുംബങ്ങളെ തന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ വെക്കുമാറാകട്ടെ, ദൈവവുമായുള്ള അവരുടെ ബന്ധം വളരാൻ അല്ലാഹു അവർക്ക് സൗഭാഗ്യം നൽകട്ടെ.

ലോകത്തിലെ കുഴപ്പങ്ങളുടേയും യുദ്ധങ്ങളുടെയും അവസാനത്തിനായി പ്രാർത്ഥിക്കുക. പാകിസ്ഥാനിലെ അഹ്മദികൾക്കായി പ്രത്യേകം പ്രാർത്ഥിക്കുക, അവരുടെ സാമ്പത്തികവും ശാരീരികവും വൈകാരികവുമായ ത്യാഗങ്ങൾ അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കട്ടെ. ബുർക്കിന ഫാസോ, ബംഗ്ലാദേശ്, അൾജീരിയ, കൂടാതെ ലോകമെമ്പാടുമുള്ള അഹ്മദികൾക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കുക. അല്ലാഹു തന്ത്രപരമായ അവരെ എല്ലാവരെയും അവന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന്റേയും കാര്യത്തിന്റേയും കീഴിൽ വെക്കുമാറാകട്ടെ. ഹദ്റത്ത് മുഹമ്മദ് റസൂലുല്ലാഹ്^(സ)യുടെ പതാക ലോകത്ത് ഉയർത്താനും തൗഹീദ് പ്രചരിപ്പിക്കാനുമുള്ള പ്രതിജ്ഞ എല്ലാ അഹ്മദികളും എപ്പോഴും നിറവേറ്റിക്കൊണ്ട് എല്ലാ ത്യാഗങ്ങളും ചെയ്യാൻ തയ്യാറാകുക. അല്ലാഹു അതിനെല്ലാം നമുക്ക് തൗഫീഖ് നൽകുമാറാകട്ടെ.

രണ്ടാം വുൽബക്കും ദുആക്കും ശേഷം ഹുസുർ തിരുമനസ്സ് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും ഈ മുബാറക്. ലോകത്തെ അഹ്മദികൾക്കും എല്ലാവർക്കും ഈ മുബാറക്. അസ്സലാമു അലൈക്കും വറഹ്മത്തുല്ലാഹ്.

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ. وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. عِبَادَ اللَّهِ رَحِمَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أذْكُرُوا اللَّهَ يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوهُ يُسْتَجِبْ لَكُمْ وَلِذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ.

Eid Sermon Summary delivered by **Hadrat Khalifatul Masih Al-khamis** (atba)

at Masjid Mubarak, Islamabad, Tilford, UK – on 29.06.2023

Malayalam Translation, Typing & layout: **Moulavi T. Jamshad Mukkam** For Malayalam Desk, Qadian.